

temelínky

Časopis Jaderné elektrárny Temelín ■ ročník XVIII. ■ 6 / 2010

Temelín umístil první použité palivo do skladu
Čtyřicet kolimetrů nových silnic v kraji zaplatí ČEZ
ZÓNA 2010 prověřila krizové řízení v kraji
Letní univerzitu 2010 absolvovalo 38 studentů

- 4 TEMELÍN UMÍSTIL PRVNÍ POUŽITÉ PALIVO DO SKLADU
- 5 ČTYŘICET KILOMETRŮ NOVÝCH SILNIC V KRAJI ZAPLATÍ ČEZ
- 6 TEMELÍN 10 LET V PROVOZU
- 6 ZAJÍMÁ VÁS ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA?
- 7 ZÓNA 2010 PROVĚŘILA KRIZOVÉ ŘÍZENÍ V KRAJI
- 8 STUDENTA SI PŘIPRAVÍME A DÁME MU PRÁCI

- 9 LETNÍ UNIVERZITU 2010 ABSOLVOVALO 38 STUDENTŮ

- 10 TEMELÍNSKÉ ŠKOLÁKY DOTÁHL K VÍTĚZSTVÍ ONDŘEJ SYNEK
- 11 TEMELÍN OTEVŘEL DVEŘE VEŘEJNOSTI - VYPRODÁNO

11 REKORDNÍ PRAZDNINY

12 HISTORIE NÁZVŮ MĚST A OBCÍ TÝN NAD VLTAVOU: „1229 - IN TYNA“

13 TÝN SE OPĚT VÝBORNĚ BAVIL PŘI LETNÍCH SLAVNOSTECH

14 PARÁDNÍ FOTBAL S DRAMATICKÝM ZÁVĚREM

14 SLUNÍČKO PŘIVEDLO DO CHRÁŠTAN PIRÁTY

15 NOČNÍ MYDLOVARY PROVĚŘILY HASIČE

16 EDA A IDA - VÝMĚNA PALIVA V REAKTORU

NAPIŠTE NÁM

Posílejte nám dál své tipy na reportáže, dotazy či zajímavé fotografie na adresu: útvar Komunikace JE Temelín, Václav Brom, 373 05 Temelín. Využít můžete i adresu elektronické pošty: vaclav.brom@cez.cz. Svůj námět můžete zavolat přímo na telefon 381 102 415 nebo 606 352 518.

Václav Brom, šéfredaktor TEMELÍNEK

TEMELÍNKY

vydává Jaderná elektrárna Temelín ze Skupiny ČEZ. Adresa redakce: Jaderná elektrárna Temelín, oddělení komunikace, 373 05 Temelín. Telefon: 381 102 415, fax: 381 102 828. Číslo ISSN: 0139-6382. Fotografie: Václav Brom, Pavel Šimák, Bohumír Langmaier, Milán Nebesář a Ateliér U Beránka. Elektronickou podobu Temelínek najdete na www.cez.cz

SLOVO ŘEDITELE

Vážení čtenáři,

máte za sebou první měsíc nového školního roku, a to ať v úloze žáků, studentů nebo rodičů. Věřím, že se vám podařilo vykročit správnou nohou a chytili jste po prázdninách studijní rytmus. Vzdělání je v současné době největší devizou, kterou lze nabídnout na trhu práce. Proto vám přeji hodně studijních úspěchů.

V uplynulých týdnech vstoupila elektrárna Temelín do své nové provozní etapy. Podařilo se nám úspěšně dokončit sklad použitého jaderného paliva. A tak od 8. září, kdy jsme do něho zavezli první použitým palivem naplněný kontejner CAS-TOR, provozujeme v areálu elektrárny nové jaderné zařízení, které je technologií na světové úrovni v této oblasti. Poprvé jsme z reaktorového sálu prvního bloku vyvezli 19 nejstarších použitých palivových souborů, které se téměř deset let chladily v bazénu vedle reaktoru. Celou náročnou manipulaci jsme na Temelíně prováděli poprvé. Přestože naši pracovníci absolvovali školení u německého výrobce a při manipulaci nám němečtí technici pomáhali přímo na Temelíně, tak jsme z nové práce měli velký respekt. Nakonec, díky výborné přípravě lidí, se nám podařilo manipulaci zvládnout velmi plynule a naprosto bezpečně. Byla to naše premiéra. Nyní nás každý rok čekají reprízy, při kterých z každého bloku vyvezeme 1 - 2 plné kontejnery použitého paliva do skladu. Toto palivo nepovažujeme za odpad. Vždyť je energeticky využito asi ze čtyř procent a po přepracování, tak jak to již nyní provádí Francie či Anglie, může vyrábět další čistou bezemisní elektřinu. Zatím je to pro ČR cesta ekonomicky náročná, ale se vzrůstající cenou uranu na světových trzích se tato alternativa stane i pro nás zajímavou.

Novou etapu jsme na prvním bloku začali i se změnou dodavatele paliva. Po vypršení desetiletého kontraktu s americkou firmou Westinghouse jsme letos do reaktoru prvního bloku zavezli palivo ruské firmy TVEL. Ta nám bude palivo dodávat dalších deset let. Obě firmy patří mezi nejzkušenější dodavatele paliva pro světové jaderné elektrárny. A tak i na Temelíně očekáváme, že kvalita paliva pro naši elektrárnu naváže na současné výsledky společnosti Westinghouse a prokáže se dlouholetá zkušenost ruské firmy s výrobou tohoto typu paliva.

Přeji nám všem krásný a úspěšný podzim.

Miloš Štěpanovský, ředitel JE Temelín

FOTOPŘEHLÍDKA 2010

vyhlášíme téma 7 / 2010:

„PŘICHÁZÍ PODZIM“

V 5. čísle Temelínek jsme vyhlásili téma: „**Prázdninové nej...**“. Děkujeme za vaše snímky, které jste pořídili doma i v zahraničí. Moc se nám líbily. Věříme, že jsme vybrali zajímavou pěťici snímků. Naše **Fotopřehlídka** pokračuje dalším kolem. Pro ně vyhlášíme téma: „**Přichází podzim**“. Pošlete nám snímek, který se vám v tomto období povedl. Může to být příroda, ale i akce, které během začínajícího podzimu navštívíte. A nezapomeňte k němu přidat pár slov s příběhem vašeho snímku.

Každý z autorů může poslat jako přílohu mailu maximálně dvě fotografie ve formátu JPG o velikosti 1600 x 1200 pixelů s uvedením svého jména, věku, adresy a samozřejmě krátkým příběhem či komentářem k fotografii. Uveřejněné fotografie oceníme drobnými dárky. Uzávěrka je **12. října 2010** a foto posílejte na adresu: **vaclav.brom@cez.cz**.

Markéta Jeřábková, Zlín (58 let)

Prohlížela jsem si fotky z letních výletů a narazila na tuhle. Tak nějak by mohla vypadat noční múra českého elektrikáře. Vyfoceno v bolivijském La Paz.

Petr Koc, Protivín (37 let)

Obrázek je ze zajímavé sportovní disciplíny zvané Patmatlon. Disciplíny klasické jako při triatlonu, jen na doping se tak nějak nehledí. Vše se každoročně odehrává mezi skvělými kamarády a sousedy v chatové osadě Dehtáře. A letošní léto bylo opravdu vyprahlé.

Petr Buneš, Vesce (31 let)

Pod názvem aktuálního tématu "Prázdninová nej..." se mi hned vybavila letní dovolená. Ta je totiž už sama o sobě výjimečná, protože si na ní člověk odpočine od celoročních starostí. Svou letošní dovolenou jsem strávil v Norsku, jehož okouzující příroda tuto výjimečnost zdvojnásobila.

Martin Štrobl, Čičenice (19 let)

Fotka kostela sv. Víta skrz střílnu zámeckých hradb v Českém Krumlově

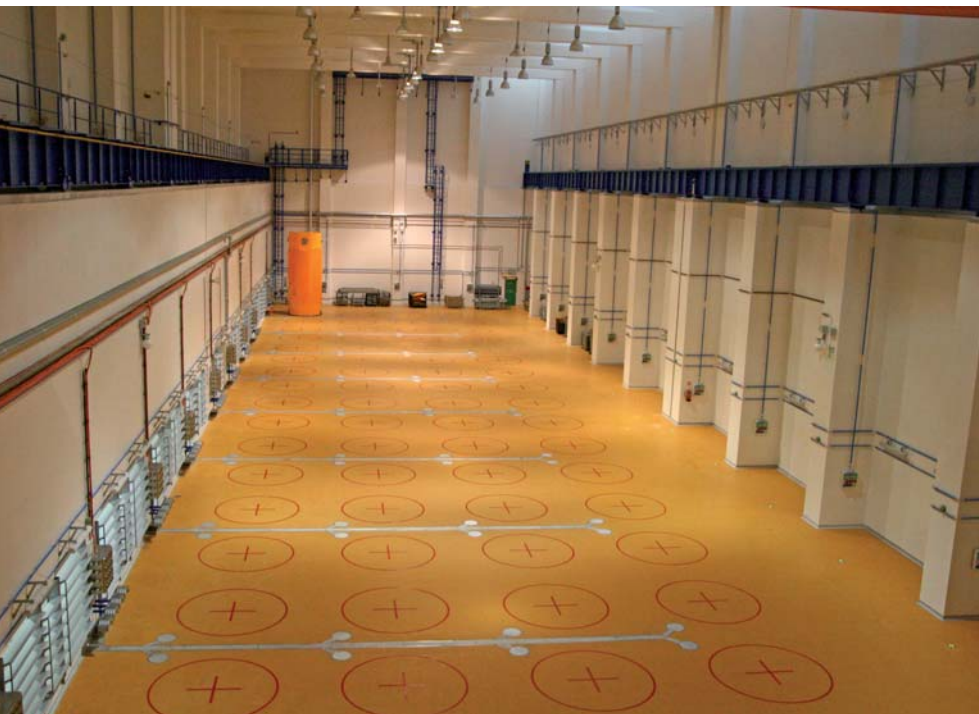

Petra Hánová, Týn nad Vltavou (19 let)

Projíždku na in-line bruslích na stezce z Lipna nad Vltavou jsme zakončili v nedalekém Frymburku.

TEMELÍN UMÍSTIL PRVNÍ POUŽITÉ PALIVO DO SKLADU

Osmého září byl z prvního bloku elektrárny Temelín do připraveného skladu v areálu umístěn kontejner CASTOR s použitým palivem. Je to první kontejner, který elektrárna naplnila a do skladu umístila. Nyní tato manipulace bude součástí každé odstávky bloků elektrárny Temelín.

První použitým palivem naplněný kontejner CASTOR byl 8. září umístěn do skladu použitého paliva.

„Sklad je stavebně, technologicky i legislativně připraven zahájit roční zkušební provoz. Od letošního roku tak budeme z každého bloku do skladu umísťovat jeden až dva kontejnery s použitým palivem,“ říká ředitel JE Temelín Miloš Štěpanovský a dodává, „ve dvou kontejnerech je uloženo použité palivo, které během kampaně vyrobilo sedm miliard kWh elektrické energie. Přitom objem každého kontejneru je pouze dvacet tři metrů krychlových.“ Díky tomu, že jaderná energetika neprodukuje při výrobě žádné emise oxidu uhličitého, znamená toto množství elektřiny ušetření sedmi miliónů tun tohoto skleníkového plynu.

Stejný sklad již 15 let funguje v Dukovanech

Kapacita skladu je 1370 tun uranu, což představuje použité palivo za 30 let provozu elektrárny Temelín. Toto množství paliva se vejde do 152 kontejnerů CASTOR, které budou ve skladu umístěny. Kontejnery CASTOR vyrobil a dodává německý výrobce GNS. „Umístění paliva do skladovacích kontejnerů je ve světě nejčastější způsob jeho skladování. Je to bezpečná a zvládnutá

technologie bez vlivu na životní prostředí. V ČR máme s tímto typem skladování již 15leté zkušenosti z Jaderné elektrárny Dukovany, kde jsou v provozu dva sklady,“ popisuje zkušenosti v ČR Jan Coufal, vedoucí projektového týmu Sklady použitého paliva ČEZ.

Do každého kontejneru využívaného na JE Temelín se vejde 19 palivových souborů. Právě tyto ocelové kontejnery tvoří hlavní bariéru mezi použitým palivem a okolním prostředím. „Před použitím jsou přísně testovány a jejich kvalita je následně potvrzena vydáním licence Státním úřadem pro jadernou bezpečnost, který tím povoluje jejich použití v České republice,“ dodává Coufal.

Uložené palivo není odpad

Použité palivo může být v kontejnerech skladováno až 60 let. Již nyní ve světě existují technologie na jeho přepracování. Česká republika jde, podle platné Státní energetické koncepce, cestou dočasného skladování s předpokladem trvalého uložení. Společnost ČEZ nepovažuje použité palivo za odpad, ale za cennou energetickou surovinu, kterou bude možno v budoucnu

opět využít, nikoli ukládat v trvalém úložišti. „Palivo je v reaktoru využito pouze ze čtyř procent. Proto v něm do budoucna vidíme významný energetický potenciál. Již nyní existují technologie na jeho přepracování k opětovnému využití. V Evropě se používají například ve Francii a Anglii. Jejich většímu rozšíření zatím brání vysoké náklady. S předpokládaným zvyšováním cen uranu na světových trzích se tato technologie stane pro energetické firmy zajímavou alternativou,“ vysvětluje možnost dalšího použití paliva v kontejnerech ředitel elektrárny Temelín Miloš Štěpanovský.

Marek Sviták

Praconíci elektrárny spolu s německými technikami připravují sekundární víko na uzavření zaplněného kontejneru CASTOR.

ČTYŘICET KILOMETRŮ NOVÝCH SILNIC V KRAJI ZAPLATÍ ČEZ

Společnost ČEZ vybuduje v Jihočeském kraji, v souvislosti s úpravou infrastruktury pro záměr dostavby elektrárny Temelín, jedenáct nových obchvatů. Dále plánuje provést řadu dalších místních opatření na komunikacích v jihočeských obcích. Do realizace těchto plánů ČEZ investuje zhruba 1,6 miliardy korun. „Cílem je výrazně zklidnit dopravu tak, aby pohyb obyvatel v obcích, kolem kterých povedou dopravní trasy materiálu a osob na elektrárnu Temelín, byl bezpečnější. Investici naše společnost připravovala ve spolupráci s Jihočeským krajem dva roky,“ uvedl zástupce ředitele JE Temelín Antonín Ješátko.

„Před zahájením tak velké stavby, kterou nové bloky v Temelíně jsou, je potřeba připravit i dopravní infrastrukturu. Před vlastní stavbou jsou tak realizovány obchvaty, místní opatření v obcích či výstavba ubytovacích kapacit. Stavba nových bloků trvá pouze několik let. Nové obchvaty a další úpravy na komunikacích zlepšují kvalitu života obyvatel v okolí elektrárny dlouhodobě. Navíc tato rozsáhlá investice bude znamenat i významnou příležitost pro místní stavební firmy a pracovní uplatnění pro obyvatele jižních Čech,“ představuje perspektivu připravovaných investic Vladimír Hlavinka, člen představenstva společnosti ČEZ a ředitel divize Výroba.

Po dohodě s vedením Jihočeského kraje bude společnost ČEZ investice do silnic realizovat v průběhu několika let. Nejdříve to budou opatření místního významu, například výstavba nových chodníků či doplnění přechodů pro chodce se světelnou signalizací. Nejdále v přípravě je Týn nad Vltavou, kde město čeká na pravomocné stavební povolení k výstavbě druhé výjezdové komunikace ze sídliště Hlinecká. Příprava stavby obchvatů je mnohem náročnější. Nejprve je potřeba zpracovat projektovou dokumentaci a získat povolení ke stavbě. „Termín zahájení výstavby obchvatů tak závisí na délce této přípravy,“ doplňuje Vladimír Hlavinka.

Do návrhů opatření ke zklidnění dopravy byli zapojeni odborníci na silniční dopravu. Přípravovaná místní opatření byla konzultována s vedením okolních obcí. Všechna opatření vycházela ze zmapování zdrojů stavebního materiálu, jejich množství i lokalit pro ubytování výstavbových pracovníků. Na základě těchto údajů byly vytipovány hlavní příjezdové směry k elektrárně. Následně byly určeny úseky komunikací, u kterých by mělo dojít, podle studií, ke zvýšení objemu dopravy. Současně byla zhodnocena i dopravní situace v příslušných obcích. „Při rozhodování o realizaci jednotlivých opatření byla posuzována poloha v silniční síti kraje, intenzita dopravy, bezpečnost provozu či vlivy na životní prostředí. Prováděné analýzy zohledňovaly plány Jihočeského kraje, plynoucí ze Zásad územního rozvoje kraje.

Příprava místních opatření na průtahu Týnem je nejdále. První akcí, která půjde do realizace, bude výstavba druhého výjezdu ze sídliště Hlinecká, který je připraven projekčně a město čeká na stavební povolení.

Výsledné řešení pomůže zvýšit bezpečnost provozu v okolí elektrárny při stavbě nových bloků a současně sníží dopady na obyvatele obcí, spojené s vyšší intenzitou dopravy během výstavby,“ vysvětluje Petr Závodský, ředitel útvaru Výstavba jaderných elektráren ČEZ.

A kde by měly silnice a obchvaty vzniknout?

Obchvaty v délkách od jednoho do pěti kilometrů jsou naplánovány kolem obcí Žimutice, Bečice, Bzí, Dolní Bukovsko, Temelín, Tálín, Paseky, Albrechtice nad Vltavou, Slapy, Malšice a Bechyňská Smoleč. Tyto obce leží podél dvou hlavních přepravních tras, se kterými společnost ČEZ počítá při navození materiálu na elektrárnu. „Jedna hlavní trasa povede do elektrárny Temelín od Tábora ve směru na České Budějovice, s odbočkou na Dolní Bukovsko a Týn nad Vltavou. Pro druhý směr chceme využít silnice od Písku přes Paseky, Tálín a Albrechtice. Právě na těchto dvou hlavních trasách chceme odlehčit dopravu realizací plánovaných obchvatů,“ dodává Závodský.

Celkem tak může vzniknout až 40 kilometrů nových silnic. Vedle toho jsou v plánu úpravy stávajících silnic, například na trasách Albrechtice – Vseteč, Vseteč - Temelín, Dolní Bukovsko – Bošilec, případně přeložky silnice II/137 Břežnice – podél letiště. Největší úpravy jsou plánovány na silnici II/147 JE Temelín – Dolní Bukovsko – Bošilec. Na této trase je příprava nejdále v Týně nad Vltavou, kde byly úpravy projednány již v zastupitelstvu města a předpokládají stavbu dvou nových okružních křižovatek, nové chodníky či protihlukovou stěnu při výjezdu z Týna na Temelín. První realizovanou stavební akcí bude stavba druhé výjezdové komunikace z největšího sídliště Hlinecká, která by měla být zahájena na jaře 2011.

Okolo obcí Bečice, Žimutice, Bzí a Dolní Bukovsko povede nový obchvat. V úseku Dolní Bukovsko – Bošilec je v plánu rozšíření komunikace. Mezi jednotlivými obcemi se počítá s opravou povrchu komunikace. Světelné křižovatky, nové chodníky či přechody pro chodce jsou uvažovány v obcích Všechny, Vseteč, Sudoměřice, Všesmyslice.

Václav Brom

TEMELÍN 10 LET V PROVOZU

V letošním roce si elektrárna Temelín připomene deset let od spuštění reaktoru a zahájení výroby elektřiny. Reaktor prvního bloku byl nastartován 11. října 2000 a první elektřinu Temelín vyrobil 21. prosince 2000. Proto se i Temelínky letos přidají. Sáhne do archivu fotografií a během roku přineseme některé zajímavé historické snímky a údaje ke spuštění Temelína.

V létě před 10 lety vstoupilo spuštění prvního bloku do závěrečné fáze. Prováděla se celá řada dílčích kroků a Temelínky je budou do konce roku na této stránce připomínat.

Pohled do reaktorového sálu prvního bloku JE Temelín při usazování tlakové nádoby reaktoru do šachty

Chronologie spuštění prvního bloku JE Temelín v roce 2000 - období září - říjen

Datum	Prováděná činnost
05. 09. 2000	Byly ukončeny tlakové a těsnostní zkoušky primárního okruhu.
10. 09. 2000	Blok vstoupil do Režimu 4 s teplotou vody v primárním okruhu 150 - 260 °C.
13. 09. 2000	Byla ukončena zkouška turbonapájecích čerpadel při provozní teplotě.
14. 09. 2000	Blok vstoupil do Režimu 3 s teplotou vody v primárním okruhu vyšší než 260 °C.
20. 09. 2000	Byly ukončeny zkoušky systému řízení, ochrany a regulace reaktoru při provozních teplotních parametrech.
21. 09. 2000	Pro nedosažení kritérií úspěšnosti u některých zkoušek byl blok ochlazen a převeden zpět do Režimu 6 pro zahájení oprav zařízení.
01. 10. 2000	Byly dokončeny opravy zařízení.
01. 10. 2000	Úspěšné ukončení tlakových zkoušek primárního okruhu za studena.
01. 10. 2000	Bylo zahájeno opětovné nahřívání bloku prací hlavních cirkulačních čerpadel.
06. 10. 2000	V 01:52 hodin byly ukončeny všechny plánované horké zkoušky.
06. 10. 2000	Elektrárna požádala SÚJB o povolení ke spuštění (startu) reaktoru.

ZAJÍMÁ VÁS ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA? Pošlete nám svůj dotaz. Temelínky odpoví.

Své otázky k záměru rozšíření Temelína posílejte na adresu:

Václav Brom, útvar Komunikace JE Temelín, 373 05 Temelín nebo mailem: vaclav.brom@cez.cz

Přišlo mailem na infolinku Informačního centra JE Temelín.

Nedávno některé nevládní organizace kritizovaly, že dokumentace není kvalitně připravena a ministerstvo životního prostředí by ji mělo společnosti ČEZ vrátit k dopracování. Uděláte to?

Není důvod. Dokumentaci EIA jsme 31. května předali ministerstvu životního prostředí. To posoudilo její úplnost a na konci června ji rozeslalo české i zahraniční veřejnosti k připomínkování. I z toho je patrné, že dokumentace je připravena kvalitně a legislativní požadavky naplňuje.

Příprava více než pětisetstránkové dokumentace EIA, se dvěma tisíci stránek příloh a odborných studií, trvala 15 měsíců. Na jejím zpracování se podílelo 200 odborníků z řady

renomovaných institucí jako například Ústav jaderného výzkumu Řež, a.s., divize Energoprojekt, Český hydrometeorologický ústav, Ústav fyziky atmosféry Akademie věd ČR či Výzkumný ústav vodohospodářský TGM. Dokumentace vypořádává i všechny připomínky, které zaslala česká i zahraniční veřejnost na MŽP během zjišťovacího řízení.

Podle ekologů dokumentace EIA nehodnotí konkrétní typy jaderných reaktorů, což vidí jako chybu.

Můžete to vysvětlit?

Při přípravě dokumentace, která hodnotí vlivy dostavby elektrárny na životní prostředí, autoři použili tzv. obalovou metodu. Z hodnocených referenčních bloků s výkonem od 1113 do 1650 MWe na blok byly vybrány

vždy nejméně příznivé vlivy u každé posuzované oblasti (například největší možný odběr vody, největší možná produkce páry, nejhluchnější zdroj, největší rozměr pro vliv na krajinu a podobně). Tím byl vytvořen „obal nejméně příznivých parametrů“, který byl použit jako vstup pro vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Tento přístup je velmi konzervativní a využívá jej řada zemí. Například byl použit při přípravě finské jaderné elektrárny v lokalitě Olkiluoto. Tato metoda umožňuje komplexně posoudit vlivy záměru na životní prostředí již v okamžiku, kdy není vybrán konkrétní projekt. Ten se pak vždy svým vlivem na životní prostředí vejde do hodnoceného „obalu“.

Odpovídal Marek Sviták,
tiskový mluvčí JE Temelín

ZÓNA 2010 PROVĚŘILA KRIZOVÉ ŘÍZENÍ V KRAJI

Ve dnech 22. a 23. září 2010 proběhlo v kraji cvičení „ZÓNA 2010“, které prověřilo činnost orgánů krizového řízení při řešení následků simulované radiační havárie na Jaderné elektrárně Temelín. Rozsáhlého cvičení se zúčastnily orgány krizového řízení dotčených ústředních správních úřadů, Jihočeského kraje a složky Integrovaného záchranného systému (IZS).

Celé cvičení začalo na elektrárně Temelín, která nasimulovala fiktivní únik radioaktivních látek mimo areál elektrárny. Následně si tok informací a spolupráci mezi Jadernou elektrárnou Temelín vyzkoušel Krizový štáb Jihočeského kraje, Integrovaný záchranný systém, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, ministerstvo vnitra a obce s rozšířenou působností.

„Elektrárna Temelín se během cvičení zaměřila hlavně na prověření komunikace s vnějšími orgány krizového řízení Jihočes-

kého kraje. Přímou do cvičení ZÓNA 2010 se zapojilo padesát zaměstnanců,“ říká mluvčí elektrárny Marek Sviták, podle kterého je havárie spojená s uvolněním radioaktivních látek do životního prostředí velmi málo pravděpodobná. „Na elektrárně máme zpracovaný vnitřní havarijný plán, který prověřujeme nejméně čtyřikrát ročně. Letos již proběhla dvě cvičení, třetím je právě ZÓNA 2010 a další bude v listopadu,“ dodává mluvčí elektrárny Marek Sviták.

Krizový štáb kraje a Bezpečnostní rada kraje

patří k rozhodujícím složkám, které by řídily práci všech složek na minimalizaci následků problémů na Temelíně.

Hejtman Jihočeského kraje Jiří Zimola na cvičení pozval i stovku hostů, mezi nimiž byli i představitelé ze sousedních zemí.

„Jsem sice naprosto přesvědčen o bezpečnosti elektrárny, ale kraj nechce nic podceňovat. Díky tomuto cvičení se tak krizový štáb může lépe připravit na povodně či sněhové a jiné kalamity,“ říká hejtman k přínosu cvičení.

„Důraz byl položen zejména na koordinaci činnosti Krizového štábu Jihočeského kraje, složek Integrovaného záchranného systému i dalších organizací a obcí zapojených do tohoto cvičení,“ vysvětlil tajemník Bezpečnostní rady kraje Stanislav Mrvka.

Součástí cvičení ZÓNA 2010 byly i praktické ukázky, které proběhly v Bechyni. Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje rozvinul a provedl dekontaminaci osob a techniky, předvedl ukázku kontajneru nouzového přežití s odborným výkladem. „Během cvičení jsme prověřili, ve spolupráci s Policií ČR, i taktický zásah na podezření kontaminace osob radioaktivní látkou na vodní hladině a součinnost složek při rozvinutí Materiální základny humanitární pomoci,“ dodala mluvčí Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje Vendula Matějů. Policie České republiky a Vojenská policie si prověřily spolupráci při regulaci dopravy v místě ukázek.

Václav Brom

Elektrárna Temelín prověřuje svou připravenost na mimořádnou událost čtyřikrát do roku. Na fotografii jsou hasiči z elektrárny Temelín při letošním jarním cvičení.

STŘÍPKY INFORMACÍ ZE SVĚTOVÉ ENERGETIKY

Německo

Prodloužení provozu jaderných bloků

Koaliční vláda Německa v září odsouhlasila oficiální prodloužení provozování stávajících německých jaderných elektráren. Toto rozhodnutí tvoří základ pro budoucí energetickou politiku Německa. V Německu platil zákon o délce provozování 17 jaderných bloků, z nichž poslední měl být vyřazen v roce 2021.

Ministr životního prostředí Norbert Röttgen k tomuto rozhodnutí řekl, že v průměru by se délka provozu jaderných bloků měla prodloužit o 12 let. V praxi to znamená, že u starších bloků bude životnost prodloužena z 32 roků na 40 a u novějších z 32 na 46 roků. Provozovatelé JE budou muset platit novou daň za jaderné palivo, jež má přinést do státní pokladny 2,3 miliardy EUR ročně

po dobu následujících šesti let - jako kompenzaci za „neočekávaný zisk“ získaný prodloužením životnosti JE.

Dále budou provozovatelé v Německu platit dodatkovou „ekodaň“ ve výši 0,9 centů EUR/kWh, jež má nashromáždit sumu cca 15 miliard EUR do ukončení životnosti německých JE a tato částka bude poskytnuta na dotování obnovitelných zdrojů (OZE). Další platby pro rozvoj OZE budou formou jednorázových příspěvků 300 milionů EUR v letech 2011, 2012, 2013 a 200 mil. EUR v letech 2014, 2015 a 2016. Opoziční strany Sociální demokraté a Zelení s tímto řešením však nesouhlasí a říkají, že pokud vyhrají volby v roce 2013, tak tento vývoj zvrátí.

Zdroj: NucNet, září 2010

STUDENTA SI PŘIPRAVÍME A DÁME MU PRÁCI

Od dubna do začátku srpna prošly při Jaderné maturitě a Letní univerzitě elektrárnou Temelín desítky studentů. „Asi znáte takové ty okamžiky, na které když si vzpomenete, tak se začnete usmívat a je vám prostě dobře. Tak takové nyní zažívám, když si vzpomenu na letošní Letní univerzitu. Myslím, že byla naprosto skvělá,“ usmívá se hned na začátku personalista ČEZ Pavel Šimák, když se dověděl téma rozhovoru.

Kolik studentů tedy letos Temelínem prošlo a proč vlastně ČEZ takové stáže pořádá?

Na Temelíně jsme zorganizovali tři běhy Jaderné maturity. Maximální počet účastníků jednoho byl čtyřicet studentů a cykly byly naplněny. V letošním roce dále proběhly dvě Jaderné maturity na Dukovanech a poprvé Energetická maturita zaměřená na klasickou energetiku na Pruněřově. Na příští rok připravujeme podobný model se zaměřením na distribuční společnosti.

Jak vybíráte účastníky Jaderné maturity?

Jaderná maturita je zaměřena na studenty středních škol a gymnázií. Účastní se jí studenti závěrečných ročníků. Při výběru účastníků využíváme síť našich smluvních středních škol a výběr nám provádí učitelé matematiky, fyziky i výchovní poradci. Na Temelín tak přijdou studenti s dobrými studijními výsledky v technických předmětech a se vztahem k energetice. Dvěře mají otevřeny studenti i z jiných škol, ale chceme mít ověřenou kvalitu studenta. Například účastník fyzikální či matematické olympiády. Snažíme se vyjít vstříc i našim zaměstnancům, jejichž děti studují střední školu, která není ze sítě smluvních SŠ. Víme, že skvělý vzor v rodině je pro studenta tou nejlepší motivací, jaká může být.

Měli jste pro letošek pro studenty připravenou nějakou novinku?

Samozřejmě se snažíme, aby každý nový ročník byl kvalitnější než ten předchozí. Připravujeme nový stipendijní systém, který pracovně nazýváme Energetik budoucnosti. Program se vztahuje na klíčové a obtížné obsazované pracovní pozice, aktuálně na pozice operátorů bloků a provozních fyziků. Také proto jsme účastníkům Jaderné maturity letos poprvé nabídli možnost absolvování psychodiagnostického testu. Ten ukáže jejich vhodnost na tyto pozice. Vzhledem k tomu, že se většinou jedná o studenty třetích ročníků, tak máme nejméně rok na vzájemnou diskuzi s nimi a s jejich rodiči o možnosti jejich uplatnění ve Skupině ČEZ. Z letošní Jaderné maturity předpokládáme uzavření nejméně pěti stipendijních smluv.

Co taková studijní smlouva prakticky znamená?

Diskuze začíná výběrem vhodné fakulty, stanovením garanta z útvaru Personalistika,

z odborného útvaru, pro který bude student připravován, konzultací témat seminárních, diplomových prací, ale to už moc předbíhám. Studenta budeme moci po celou dobu studia spolupřipravovat a nepochybně nám nastoupí kvalitnější absolvent než třeba z „náhodného náboru z volného trhu práce“. Jedná se o systémové řešení klíčových pozic, ale není to zadarmo, nejde to bez úsilí mnoha dalších lidí a není to hned.

Pavel Šimák dohlíží na závěrečný test Jaderné maturity 2010.

Jaká byla letošní Letní univerzita?

Naprosto skvělá. Asi znáte takové ty okamžiky, na které když si vzpomenete, tak se začnete usmívat a je vám prostě dobře. Tak to je ono. Musím říci, že jsem hrdý, že jsme mohli na Temelíně uspořádat již pátý ročník Letní univerzity. Tedy čtrnáctidenní aktivity pro studenty technických oborů vysokých škol. Termínově se snažíme trefit do odstávky a režimu odstávkových prací tak, aby chom mohli nejen odpřednášet, ale studentům i odpřednášené ukázat. Obvykle se nám daří do programu zařadit návštěvu klíčových uzlů elektrárny, včetně návštěvy reaktorového sálu. Do letošní Letní univerzity se přihlásilo 170 zájemců. Pro účast bylo, po realizované psychodiagnostice a posouzení, vybráno 40 studentů. Již tradičně měly početné nejsilnější zastoupení elektrofakulty a strojní fakulty ZČU a ČVUT. Po ukončení Letní univerzity je do stipendijního programu ČEZ navrženo šest studentů.

Jaký je pro ČEZ, respektive pro Temelín reálný význam Letní univerzity?

Dalo by se docela mluvit i o tom, co vede skoro dvě stovky vysokoškolských studentů k tomu, že chtějí strávit dva týdny ze svého volna na jaderné elektrárně. A není to jenom o tom. Pokusím se přeskočit řadu možných

úvah a být věcný. Jako reálný výstup letošní Letní univerzity můžeme vzít to, že 1. září 2011 nastoupí mezi naše fyziky dva dnešní studenti pátého ročníku FJFI ČVUT. Dále i to, že v dalších letech se mezi naše operátory bloku zařadí hned čtyři účastníci Letní univerzity. Zajímavý je i pohled na nástupy operátorů, absolventů Letní univerzity v příštím roce. Již nyní bez vlivu operativního náboru z volného trhu práce víme, že nám

k 1. září 2011 nastoupí dva absolventi Letní univerzity 2010, dva absolventi roku 2009 a jeden absolvent Letní univerzity z roku 2008, který tehdy studoval třetí ročník vysoké školy. Vyjdou-li ze zkušenosti předchozích let, tak se mezi našimi zaměstnanci úspěšně uplatňuje i většina ostatních - neoperátorských účastníků Letní univerzity. V druhé polovině září zahájíme již tradiční Letní univerzitu na Dukovanech a pro příští rok zamýšlíme Energetickou univerzitu, kterou bychom realizovali na některé z klasických elektráren.

Takový personální program však lze absolvovat pouze u velké firmy s dlouhodobou perspektivou fungování.

Je to tak?

Ano, asi máte pravdu. Takovéto aktivity lze realizovat pouze v silné firmě, kde manažeři přemýšlejí daleko dopředu. Současně jim nesmí být jedno, co se v horizontu deseti, dvaceti a více let bude ve firmě odehrávat. A ČEZ myslí na perspektivu. Určitě je na místě poděkovat kolegům a kolegyním z provozu, ze školicího centra, psychodiagnostiky, z řady útvarů Temelína, kteří se na aktivitách nás personalistů nejen realizačně podílí, ale vytváří podmínky k tomu, aby takovéto aktivity mohly probíhat.

Václav Brom

LETNÍ UNIVERZITU 2010 ABSOLVOVALO 38 STUDENTŮ

Dva týdny svých prázdnin strávili studenti ze čtyř vysokých škol - ČVUT Praha, ZČU Plzeň, VUT Brno a TUL Liberec - na odborné stáži na JE Temelín. Proběhla zde již 5. Letní univerzita. Svůj pobyt na elektrárně všichni ukončili úspěšným závěrečným testem a odnášejí si z Temelína absolventský diplom a řadu poznatků.

„Prostřednictvím Letní univerzity chceme studentům ukázat prostředí naší elektrárny, vzájemně se poznat a třeba s některými začít spolupracovat ještě během jejich studia. Kvalifikované odborníky totiž potřebujeme neustále, a to bez ohledu na zvažovanou dostavbu elektrárny. Účastníci Letní univerzity mají velkou šanci najít uplatnění na naší elektrárně,“ představuje hlavní myšlenku Letní univerzity ředitel JE Temelín Miloš Štěpanovský.

Studenti se během čtrnácti dnů zúčastnili řady přednášek na téma jaderná, nejaderná a elektrická část elektrárny. Setkali se například s vedením elektrárny, ale i se svými budoucími kolegy – operátory. Během prohlídky provozu elektrárny měli možnost podívat se až k samotnému reaktoru.

Tečkou za dvoutýdenní odbornou stáží na temelínské elektrárně byl závěrečný test. Plného počtu bodů dosáhl Petr Průka z Fakulty strojní ZČU a stal se tak králem Letní univerzity. „Můj spolužák absolvoval tuto stáž před několika lety. Hodně nám o této praxi na Temelíně vyprávěl. Zajímalo mě to, tak jsem se přihlásil. V Plzni studuji obor, který je zaměřen na konstrukci hlavních komponent elektrárny, jako je reaktor či turbína. Chtěl jsem poznat prostředí a taky trochu zaseknout drápek, protože na Temelíně bych chtěl pracovat po skončení studia,“ hovoří o důvodech své účasti na Letní univerzitě Průka.

Na elektrárnu přijeli i děkani univerzit

Prestiž závěrečného vyhlášení výsledků zvýšila účast pěti děkanů fakult jednotlivých vysokých škol. „Naše fakulta s elektrárnou Temelín spolupracuje dlouhodobě. Pro studenty je určitě zajímavé, když se mohou na vlastní oči seznámit s tím, co studují a co má budoucnost. Právě perspektiva oboru je důležitá pro jejich další odborný rozvoj. Letní univerzita je také přínosná pro naše pedagogy, kteří se jí pravidelně účastní,“ uvádí přínosy Jiří Hammerbauer, děkan Fakulty strojní Západočeské univerzity v Plzni. Do letošního ročníku Letní univerzity se přihlásilo 170 studentů, ze kterých bylo k účasti vybráno 38. To je nejvíce z dosavadních pěti ročníků a o 15 více než v loňském roce. „To, že dva týdny svých prázdnin dobrovolně věnují dalšímu studiu, je pro nás signálem, že o energetiku a jadernou energetiku

Studenti Letní univerzity 2010 si při stáži na Temelíně prohlédli i rozebranou turbínu.

mají opravdu zájem. Zároveň je to i motivací pro přípravu dalších ročníků,“ poznamenává Pavel Šimák, organizátor celého projektu. Již pět let je pravidelným hostem Letních univerzit předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Dana Drábová, která se studenty besedovala poslední den univerzity. „Z Letních univerzit mám vzrůstající dobrý pocit. Na začátku jsme si říkali, kdo ví, jak to dopadne, jestli první ročník Letní univerzity nebude zároveň poslední. Nakonec se tak nestalo, přestože zájem mladých lidí o technické obory stále není příliš velký. Nechci říci, že jsem nyní v tomto směru optimistou, ale i díky podobným projektům už nejsem tak pesimistická, jako jsem byla ještě před pěti lety,“ říká k zájmu studentů o technické obory Dana Drábová.

Je to dobrá praxe a šance, shodují se studenti.

„Původně jsem studoval telekomunikace, ale protože bydlím blízko elektrárny, tak jsem se v magisterském studiu zaměřil na jadernou energetiku. Letní univerzitu považuji jako určitý most mezi studiem a prací tady na Temelíně,“ vysvětluje důvody své účasti Josef Hajný, student 5. ročníku ZČU v Plzni. Jeho bratr Milan dodává: „Ve škole se učíme

z textů a obrázků. Velkou výhodou Letní univerzity je možnost vidět zařízení na vlastní oči a udělat si tak mnohem lepší představu. Je to také o atmosféře, která na Temelíně panuje a kterou žádná učebnice nemůže popsat.“

„Jaderná energetika mě zaujala již na střední škole. Proto jsem se ve vysokoškolském studiu zaměřil na jaderné reaktory. Ohledně budoucího zaměstnání jsem se zástupci elektrárny již v kontaktu. Ještě však není rozhodnuto, neboť mám před sebou závěrečný rok studia,“ říká diplomatically Jaroslav Sejkora, student 5. ročníku Fakulty jaderného a fyzikálního inženýrství na ČVUT v Praze.

„Každý rok máme na fakultě veletrh pracovních příležitostí. Navštívila jsem stánek ČEZ a dozvěděla jsem se o možnosti absolvovat dvoutýdenní odbornou stáž na Temelíně. Doporučení jsem dostala též od některých absolventů naší fakulty, a tak jsem neváhala a na Letní univerzitu se přihlásila. Svého rozhodnutí vůbec nelituji, naopak, získala jsem zde mnoho nových informací. Po absolvování studia bych ráda našla v ČEZ své uplatnění,“ přeje si Denisa Bartošová, studentka 5. ročníku ZČU v Plzni.

Marek Sviták

TEMELÍNSKÉ ŠKOLÁKY DOTÁHL K VÍTĚZSTVÍ ONDŘEJ SYNEK

Vítězství si na 6. Temelínské Atomiádě, která v polovině září proběhla u Informačního centra JE Temelín, odnesly děti ze ZŠ Temelín. „V Ondřeji Synkovi jsme měli výborného patrona, který děti především na lyžích a v přetahování lanem, doslova jako lokomotiva, dotáhl k vítězství. Teď se poradíme, co si za 29 tisíc, které si vezeme, do školy pořídíme. Ale to již jsou příjemné starosti,“ pochvaluje si ředitelka školy v Temelíně Michaela Macháčková. „Vítězství je vždy báječný pocit. Ale děti z Temelína si to dneska zasloužily, byly vážně velmi šikovné,“ chválí svůj tým skifař Ondřej Synek. „Jsme prostě dobrý a dneska se nám povedly všechny disciplíny,“ potvrzuje slova patrona desetiletá Anička Zeidlová, která byla školní kapitánkou vítězů.

Již šestý ročník tradiční akce opět nabídl školákům ze šesti škol z blízkého okolí elektrárny atraktivní soutěžení za účasti českých olympioniků i známých jihočeských sportovců. Do čela soutěžních družstev se postavila Kateřina Neumannová, Ondřej Synek, Zuzana Hejnová, Petr Svoboda, Štěpán Smrčka. Akci moderoval Leoš Mareš. „Letošní 6. Temelínská Atomiáda se konala jako součást oslav 10. výročí zahájení provozu elektrárny. A protože jsme letos v červenci na elektrárně završili celkovou výrobu 100 miliard kWh, tak bylo mezi družstva rozděleno sto tisíc korun, za které si mohou školy pořídít sportovní vybavení,“ říká tiskový mluvčí elektrárny Václav Brom, který na poslední chvíli zaskočil místo Romana Turka jako patron na družstva ZŠ Neznašov. „Náš tým sice skončil šestý, byl však nejmladší a nejmenší, takže do dalších let má největší perspektivu,“ komentuje Brom skutečnost, že jeho tým musel bojovat s dětmi až o čtyři roky staršími.

A jaké tedy bylo konečné pořadí v soutěžích?

Za vítěznou ZŠ Temelín (25 tisíc), skončila druhá ZŠ Dříteň (20 tisíc), třetí ZŠ Hlinecká Týn (15 tisíc), čtvrtá ZŠ Olešník (10 tisíc), pátá ZŠ Malá Strana Týn (6 tisíc) a šestá

ZŠ Neznašov (4 tisíce). Vítězství z vědomostní soutěže a šek na 10 tisíc korun si odnesla ZŠ Hlinecká Týn, druhá skončila ZŠ Olešník (6 tisíc) a třetí ZŠ Temelín (4 tisíce). „Když jsme s kamarádkou dostaly otázky, tak jsme si prošly informační centrum a hledaly odpovědi. Všechno jsme našly, jenom výšku chladicí věže jsme si tipnuly a 155 metrů bylo dobře,“ říká členka vítězné dvojice Alena Rečková z páté třídy ZŠ Hlinecká. „Atomiáda je jedním ze způsobů, kterým můžeme podporovat vztah dětí ke sportu a zdravému pohybu. Navíc se zde setkají s řadou svých sportovních vzorů a prožijí příjemné odpoledne,“ říká Miloš Štěpanovský, ředitel Jaderné elektrárny Temelín, který Atomiádu zahájil.

Olympionici si den s dětmi opravdu užili

Příjemný a zajímavý den si užili i čeští olympionici. Ti do Temelína přijeli již dopoledne, aby měli dost času na prohlídku elektrárny. „Nevěděla jsem, co od této soutěže škol mám čekat. Netradiční disciplíny jsem neznala, ale bylo to hrozně hezký, protože je to jak o sportu, tak o zábavě. Děti se pohybují a zábavná i soutěžní forma je jim blízká. Ráda zase přijedu,“ shrnula své postřehy z Temelínské Atomiády Kateřina Neumannová, která se také poprvé dostala dovnitř temelínské elektrárny. „Uvnitř elektrárny Temelín jsem opravdu byla poprvé. I proto byl pro mě celý dnešní den velmi zajímavý. Já na Temelín, za hezkého počasí, vidím ze svého domu na Churáňově a teď již tedy mohu říci - viděla jsem Temelín i zevnitř. Bylo to pro mě určitě zajímavé,“ doplňuje Kateřina Neumannová.

Atletka Zuzana Hejnová se viditelně výborně bavila, ale s lyžováním byl trochu problém. „Máte pravdu, pro naše družstvo bylo asi nejtěžší lyžování. Několikrát nám povolilo vázání, ale do cíle jsme dojeli a ani v této disciplíně jsme neskončili poslední. Líbila se mi štafeta. Děti říkaly, že jsou na běh nešikovné, ale nakonec běžely i skákaly skvěle a skončily třetí. Je fajn, že elektrárna dělá taková odpoledne, kdy vytáhne děti

Čeští olympionici si ještě před vlastní Atomiádou prohlédli elektrárnu Temelín.

od počítačů k pohybu. A myslím, že i děti se skvěle baví, tak jak jsme se bavili i my dospělí,“ říká česká atletka. Veselý, zajímavý a nakonec vítězný den na Temelíně si užil také skifař Ondřej Synek. „Nejzajímavější disciplínou pro mě bylo lyžování. Tým z Temelína byl šikovný, fungoval jako stroj, podařilo se nám zajet nejlepší čas a přitom to byla i velká sranda. Také přetahování lanem bylo hodně zábavné. A když se nás šest dospělých patronů postavilo na jeden konec lana proti všem dětem ze šesti týmů, tak jsem si optimisticky myslel, že chvilku dokážeme vzdorovat. Byl to omyl, když děti zabraly, tak to bylo, jako by nás táhl parní válec,“ říká Ondřej Synek, který absolvoval také premiérovou prohlídku elektrárny Temelín. „Vůbec jsem nečekal, že se muselo v Temelíně dát dohromady a sladit tolik strojů a potrubí. Nemohl jsem pochopit, že to všechno někdo sestavil a elektrárna vyrábí elektřinu. Klobouk dolů před lidmi co elektrárnu umí postavit a provozovat. Jsem rád, že jsem Temelín mohl vidět,“ shrnul své dojmy z 6. Temelínské Atomiády Ondřej Synek.

Marek Sviták

Vítězné družstvo ZŠ Temelín

TEMELÍN OTEVŘEL DVEŘE VEŘEJNOSTI - VYPRODÁNO

K připomenutí deseti let provozu uspořádala Jaderná elektrárna Temelín Den otevřených dveří, spojený s prohlídkou svého areálu. Zájem veřejnosti byl obrovský a všechna připravená místa ve skupinách byla brzy plná. Celkem prohlídku elektrárny a plnorozsahového simulátoru absolvovalo 630 lidí. Dalších zhruba 150 zájemců se do areálu již nedostalo, a tak si prohlédlo informační centrum v záměcku Vysoký Hrádek.

„Chtěl jsem se podívat, ze zvědavosti. Víte, každý den totiž vidím elektrárnu z okna svého domu a nikdy jsem v ní nebyl. Je to ohromná stavba, ohromný areál,“ uvedl jedenatřicetiletý Jaroslav Grill ze Lhenic.

Pro některé návštěvníky byla projížďka areálem elektrárny návratem na dobře známá místa, jako pro Františka Tolingera z Opařan. Ten na stavbě elektrárny strávil před důchodem sedm let jako pracovník dodavatele vzduchotechniky ZVVZ Milevsko. „Protože jsem tu dělal, chtěl jsem se podívat, co se tu změnilo. K elektrárně vztah mám pořád, přece jen jsem tu byl sedm let,“ poznamenal. Při projížďce sto dvacet pět hektarů velkým areálem elektrárny se návštěvníci dozvěděli řadu informací. Například, že zde pracuje tisíc zaměstnanců, že elektrárna má vlastní hasičský sbor i zdravotní středisko, že každá ze čtyř 155 metrů vysokých chladicích věží vypustí do atmosféry při plném výkonu bloku 400 litrů čisté vodní páry za sekundu. Ale také to, že z paliva se využijí při současné technologii pouze čtyři procenta energie, a proto je odkládáno do meziskladů pro pozdější využití po přepracování, tak jak to již dělají ve Francii

Rekordní víkendovou návštěvnost zaznamenalo při Dni otevřených dveří i Informační centrum JE Temelín.

či Anglii. Návštěvníci se navíc dozvěděli, že příprava operátorů, kteří řídí blok, trvá po skončení vysoké školy skoro dva roky. A také to, že výběr je přísný a psychotesty neprojde osm z deseti zájemců o práci operátora bloku.

„Ohromný zájem veřejnosti o návštěvu Temelína nás mile překvapil. V letošním roce je návštěvnost elektrárny ve všech směrech rekordní a poprvé v historii směřujeme k hranici třiceti tisíc lidí za rok. Ale o elektrárně

se teď hodně mluví, ať v souvislosti s dokončením skladu na použité palivo nebo se záměrem ČEZ v lokalitě postavit další dva bloky. Lidi to vnímají a přijíždějí si k nám pro bližší informaci a chtějí si elektrárnu prohlédnout na vlastní oči a udělat si svůj názor. A my jim, i prostřednictvím našeho informačního centra, rádi zodpovíme jejich dotazy a elektrárnu ukážeme,“ říká tiskový mluvčí JE Temelín Marek Sviták.

Milan Brabec

REKORDNÍ PRÁZDNINY

Během letních prázdnin navštívilo Informační centrum JE Temelín rekordních 7 055 lidí. Je to o tisíc více než loni. Poprvé tak od roku 1991 přijelo na Temelín o prázdninách více jak sedm tisíc zájemců.

V srpnu na informační centrum přijelo 3 325 lidí. „I letos zafungoval návštěvnický systém typický pro prázdniny. Dvě třetiny (2 178) bylo individuálních návštěvníků, tedy lidí, kteří přijeli do jižních Čech na prázdniny či dovolenou a Temelín si našli jako zajímavý cíl v kraji. Určitě zafungovalo i to, že v současné době se o elektrárně hodně mluví v souvislosti s dobou dalších bloků. Lidé se na to hodně ptají a zájem o toto téma měli všichni zahraniční návštěvníci. V srpnu přijeli hlavně z Německa, Slovenska, Holandska a Rakouska. Tedy ze zemí, ze kterých v létě do jižních Čech jezdí tradičně nejvíce lidí,“ vysvětluje si letní zájem o Temelín tiskový mluvčí elektrárny Václav Brom.

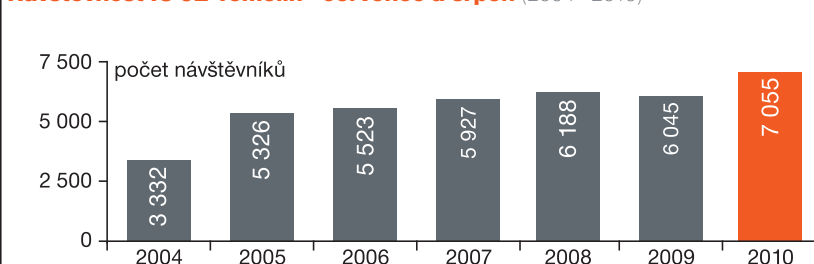
Letošní návštěvnost infocentra již dosáhla čísla 24 486 lidí. „Je to o tři a půl tisíce více

než za osm loňských měsíců. Díky tomuto zájmu začíná být reálné, že letos naše informační centrum poprvé v historii dosáhne roční návštěvy třiceti tisíc lidí. S takovým

zájmem jsme nepočítali a zatím to pro nás je příjemné překvapení,“ říká Brom.

Daniela Radevová

Návštěvnost IC JE Temelín - červenec a srpen (2004 - 2010)

Zdroj grafu: databáze návštěvnosti IC JE Temelín

Kontakty pro objednání exkurze v Informačním centru elektrárny Temelín:

E-mail: infocentrum.ete@cez.cz

Telefon: 381 102 639, Fax: 381 104 900

HISTORIE NÁZVŮ MĚST A OBCÍ

TÝN NAD VLTAVOU: „1229 - IN TYNA“

V redakci Temelínek jsme přemýšleli nad náměty vás čtenářů. Několikrát jsme narazili na požadavek: „Zkuste se podívat třeba do historie obcí a měst v okolí elektrárny.“ Tak tedy zkusíme a do konce roku budeme zveřejňovat, snad zajímavý seriál, který se bude zabývat historií vzniku názvů nejbližších obcí a měst v okolí elektrárny. Na zpracování jsme se domluvili s ing. Janem Schinkem z Českých Budějovic, který se touto problematikou zabývá. A tak se pustíme do dílu prvního – Týn nad Vltavou.

Město Týn nad Vltavou se dnes rozkládá na obou březích Vltavy, poblíž soutoku Vltavy a Lužnice. Podle odhadu kronikářů stál na ostrohu Vltavy a Hlinského potoka jakýsi týn již v 8. nebo 9. století. Střežil prastarou obchodní stezku jih – sever. Historik Karel Pletzer uvádí, že biskupové z Prahy pravděpodobně vlastnili území na pravém břehu Vltavy a na obou březích Lužnice již v 10. století a založili nad Vltavou dvorec a správní středisko. To byl zřejmě starodávný týn, ale ještě to nebyl Týn. Pod týnem založil roku 1067 biskup Jaromír, syn knížete Břetislava I., románský kostel. Jak se osada s týnem a kostelem jmenovala, není doloženo. Nejstarší písemný záznam o sídle ve tvaru „in Tyna“ je z roku 1229. V roce 1251 pak tehdejší písař napsal „in Tyn“ a roku 1228 „Tin“.

V roce 1279 nechal biskup Tobiáš pro zajištění správy rozsáhlého majetku Týna a okolí vybudovat na ostrohu Vltavy a Hlinského potoka kamenný hrad. Tím zřejmě zmizel původní týn. Ve staročestině představovalo slovo „týn“ plot, oplocené či ohrazené místo a postupně sídliště obehnané plotem. Předpokládá se, že takový týn – plot byl dřevěný, roubený a nejspíše krytý šindelovou stříškou. Někde místo šindele (to je spíše novější materiál) byl plot krytý roštím, které bylo za-

tížené tyčemi, kameny nebo drny. Osada byla uprostřed oplocení. Ve staročestině k podstatnému jménu týn bylo vytvořeno sloveso týniti, které znamenalo hradiť, ohrazovat. Malý týn byl týnec.

Ve 13. století zahrnovalo týnské biskupství 31 poddanských vesnic. Roku 1461 zapisuje Jiří, král český, hrad a městečko Týn na Wltawie. To se prvně objevilo k názvu Týn bližší určení vztahující se k Vltavě kvůli rozlišení od jiných Týnů v Čechách. Přelom, kdy se Týn změnil v písemnostech na Tajn a Tejn a tyto tvary se používaly až do 19. století, přičemž hovorově Tejn dosud, nastal v 16. století. Z roku 1513 pochází zápis „Czabeliczky z Suticz a na Tayně wltawskym“ (rod Čabelických ze Soutic byl držitelem týnského panství a hradu). V roce 1541 pak úřední záznam „Tayn na Wltawie“. Roku 1601 se prvně situoval týnský zámek „nad“ Vltavou: „Zámek Teyn nad Wltawau ležící, s dvorem Teynským při zámku.“

Skutečnost, proč se Týn transformoval spisovně i hovorově na Tajn a pak na Tejn souvisí asi nějakým způsobem se staroněmčinou, která začala v 16. století v písemných dokumentech převažovat. Původní slovo „týn“ má základ v keltském jazyce, kde slovo „dünum“ znamenalo hradiště. K prvním Slovanům v Čechách (Týn nad Vltavou patří k nejstarším slovanským sídlům na jihu Čech) se slovo týn dostalo buď upravením z keltštiny, nebo, což je pravděpodobnější, z germánského výrazu „tün“. Také v germánštině znamenalo tün plot, ohradu a ohrazené místo. Jiní Slované v Evropě též převzali slovo týn nebo tin, znamená u nich zeď nebo stěnu, což je podobné.

V roce 1601 patřilo k týnskému hradu 21 celých a čtyři částečné vesnice, tři dvory a pivovar. Ale 17. století nebylo pro Týn nad Vltavou a zejména pro hrad příznivé. Po Bílé Hoře a za třicetileté války nebyl hrad udržován. Roku 1645 vypukl ve městě požár a zasáhl i hrad. Ten nejenže nebyl opraven, ale byl týnskými usedlíky v roce 1699 zbořen. Stavební materiál si asi rozebrali pro sebe, poněvadž z hradu zbyl jen kamenný můstek a terénní valy. V roce 1651 se v písemnostech objevil nezvyklý název pro Týn: „Ve městě Tegnie nad Wltawau“. Ale písmeno „g“ se v některých případech četlo jako

„j“ a „nie“ jako „ně“, takže to mohlo znít normálně „ve městě Tejně“.

Roku 1789 se úředně používaly tři názvy. Prvně německy Moldau – Tein (to se později spojilo v Moldaitein), ve starší češtině Tein nad Wltawau a v latině Tina Vltaviensis. V 19. století bylo místo Tejn stanoveno Týn. V němčině zůstával tvar Moldautein až do 2. světové války. Tvar „Teyn“ se v lidové mluvě stále používá – bydlím v Tejně, jedu do Tejna, hrajeme s Tejnem, obyvatel Týna je Tejňák. Ale ustupuje to. Každý dnes napíše – Týn nad Vltavou, ne Tejn nad Vltavou. Také region je zcela jasně Vltavotýnsko.

Zvláštností je hovorové používání obou tvarů u železnice do Čičenic, což je Týnka i Tejnka, nebo známá cihla týnka i tejnka.

Místní jméno Týn jednoznačně souvisí s původním, plotem ohraničeným sídlem přibližně v místech, kde stával týnský hrad. V ústním podání se udržuje lidová pověst, která podává jinou verzi vzniku jména Týn. Česká Libuše prý založila na jihu Čech k uctění svých kněžek tři pevné tvrze. Pro kněžku Týnu nechala vybudovat tvrz Týn, pro Veselou Veselí a pro Bohyni Bechyni.

Kdy zanikl v Týně nad Vltavou týn, není doloženo. Postavený hrad v roce 1279 mohl v sobě týn ještě obsahovat. Uvnitř hradebních areálů bývalo zvláště ohraničené místo – týn, „kde obránce byv vypuzen z pásma vnější obranné soustavy mohl ještě dosti vydatně se brániti, než přišla pomoc a vysvobození“.

Jan Schinko

TÝN SE OPĚT VÝBORNĚ BAVIL PŘI LETNÍCH SLAVNOSTECH

Již popáté a tedy tradičně se v závěru července konaly v Týně nad Vltavou Letní slavnosti. „Akce je letním vrcholem Oranžového roku, který již popáté organizujeme ve spolupráci s elektrárnou Temelín. Opět jsme do programu zapojili řadu domácích spolků a sdružení. Velký ohlas měly především večerní koncerty slovenské skupiny NO NAME a české Kryštof. To náměstí zaplnily tisíce lidí a myslím, že všichni se dobře bavili,“ říká spokojeně starosta Týna Karel Hájek.

„Myslím, že se slavnosti letos opravdu vydařily. Jsme tu s kamarády celé odpoledne a budeme i večer, těším se na skupinu Yamaha a na Kryštofy. Týn není moc velké město, moc se tu toho neděje. Letní slavnosti jsou dobrý nápad a oživení prázdnin,“ pochvalovala si osmnáctiletá Petra Vančurová. Energetická společnost ČEZ do Týna přivezla Oranžové kolo, na němž návštěvníci svým usilovným šlapáním rozhodli o rozdělení sto tisíc korun od Nadace ČEZ mezi Farní charitu Týn nad Vltavou a Domov sv. Anežky. Sv. Anežka si nakonec odnesla 49 169 Kč. „Děkuji všem šlapajícím a především Nadaci ČEZ za tuto pomoc. Peníze využijeme pro nákup výškového stroje do naší chráněné dílny a na první úpravy terapeutické zahrady před Domovem sv. Anežky,“ uvedl k využití získaných prostředků ředitel Domova sv. Anežky Jan Šesták. Týnská Farní charita získaných 50 889 korun použije na zakoupení nového vozidla terénní pečovatelské služby pro seniory z Vltavotýnska. „O tom jsem nepřemýšlela, za koho jedu, chtěla jsem to zkusit a vyjádřit svou podporu oběma. Šlapání bylo o dost těžší, než jsem si myslela,“ udýchaně po minutovém šlapání uvedla dvaadváctiletá Anna Podlešáková. Při předávání šeků z Oranžového kola upozornil člen správní rady Nadace ČEZ František Lust: „Nadace působí v ČR od roku 2002 a každoročně může rozdělit částku 150 milionů korun, které do nadace vkládá ČEZ. Za osm let je to tedy již více jak miliarda korun, které pomohly řadě obcí a organizací po celé republice.“ Největší dárek však v průběhu Letních slavností do Týna přivezl ředitel Jaderné elek-

Ředitel elektrárny Temelín Miloš Štěpanovský diskutuje po předání šeků z Oranžového kola v Týně nad Vltavou s ředitelkou Farní charity Týn Danielou Laschovou a Janem Šestákem z Domova sv. Anežky o další spolupráci.

trárny Miloš Štěpanovský, a to šek na půl miliónu korun, který převzal starosta města Karel Hájek. „Peníze jsou určeny na navrácení zvonů na týnskou kostelní věž, které nám ukradli fašisté za druhé světové války. Konečně se, po více jak šedesáti letech, podařilo dát dohromady peníze na výrobu a vrácení zvonů do věže kostela. Stane se tak 28. září v Den české státnosti, na sv. Václava. Odlity budou firmou Perner, která odlila

i ty původní zvony. Tento dar je důkazem, že naše město a elektrárna Temelín jsou velmi dobří partneři. Děkujeme moc,“ poděkoval starosta Hájek řediteli Štěpanovskému před zaplněným náměstím. „Ať vám zvony slouží a už je nikdo nikdy neukradne. Jsem rád, že vám můžeme pomoci při této obnově,“ uvedl závěrem milé slavnosti ředitel elektrárny.

Václav Brom

PARÁDNÍ FOTBAL S DRAMATICKÝM ZÁVĚREM

Záříjový finálový turnaj 17. Poháru Temelínek v malé kopané přinesl v Týně krásné zápasy a obhajobu prvenství chlapců (ročník 2001 a mladší) ze Sezimova Ústí. Teprve penaltový rozstřel po remize 1:1 s Milevskem vynesl na druhé místo Písek. Milevsko skončilo třetí a čtvrtá byla domácí Olympie Týn.

A aby pořadí bylo úplné, tak páté skončily Čtyři Dvory, šestá byla LOKO Č. Budějovice, sedmá Lomnice a osmí chlapci z Bechyně. Chlapci ze Sezimova Ústí (na fotografii) prošli turnajem suverénně, když z deseti zápasů jich vyhráli osm a dva skončily nerozhodně. Svým soupeřům dokázali nastřílet 31 branek a dostali pouze branky dvě. „Letos „Sezimák“ opravdu kraloval. Měl mužstvo plné šikovných kluků a zaslouženě si odnesl pohár,“ potvrdil kvalitu vítězů předseda pořádající FK Olympie Týn Karel Jiříček a dodává, „Pohár Temelínek v modelu dvou kvalifikačních turnajů a finálového má rok od roku větší kvalitu a myslím, že se v této nejmladší kategorii řadí k nejlepším v kraji. Díky této kvalitě i krásným pohárům a cenám od Jaderné elektrárny Temelín, která je jediným partnerem turnaje, k nám družstva jezdí velmi ráda,“ chválí turnaj předseda týnských fotbalistů.

Kvalita nejlepších týmů se projevila i v nominacích a vyhlášení nejlepších hráčů turnaje. Nejlepším střelcem se stal Pavel Kavka (S. Ústí) s 10 brankami. Nejlepším hráčem byl vyhlášen Jan Pavlík (S. Ústí) a brankářem Tobiáš Vaňáč z Písku.

Václav Brom

SLUNÍČKO PŘIVEDLO DO CHRÁŠŤAN PIRÁTY

Dětský den v Chrástanech proběhl v pirátském duchu, za skvělého a nepirátského počasí. Fotbalové hřiště se proměnilo v rozbouřené moře. Všichni piráti se od rána pečlivě připravovali na zteč, která přišla po obědě. Ležili pistole a meče, děla na lodích musela být pečlivě vycištěná, háky správně zahnuté! Ale nebojte se, nikomu se nic nestalo, to chrášťanský spolek Sluníčko uspořádal výbornou akci pro děti a jejich rodiče za podpory obce Chrástany a pod hlavičkou Oranžového roku s podporou JE Temelín.

Sotva vyrazil pirátský předvoj na moře, hned narazil na zboží napanou obchodní loď. Výsledek nerovného boje byl předem jasný - posádka obchodníků byla pobita a zboží se stalo kořistí pirátů. Nejcennější byla stará mapa ostrovů, kde měly být podle starých pověstí ukryty poklady nespočetné ceny. Pirátský kapitán s hlavním pobočníkem si však s mapou nevěděli rady, protože neuměli číst a byli barvoslepi, a tak ji na nejbližším ostrově propili ve známé hospodě „U Jacka“. A protože hospodský Jack má dobré srdce, dal mapu k dispozici všem obchodníkům, co pluli kolem. Ti byli výrazně vzdělanější než piráti, v mapě se vyznali, takže celé odpoledne objížděli všechny ostrovy a sbírali jeden poklad za druhým. Podle počtu nalezených a získaných pokladů tak byla jasným vítězem dne ta spousta malých příčinlivých obchodníků, zatímco zmožení piráti se povalovali na břehu.

Spolek Sluníčko vznikl na jaře 2009 z iniciativy chrášťanských žen. Jeho hlavním cílem je oživení společenského a kulturního dění v obci, prostřednictvím organizování různých akcí pro děti i dospělé. Na svém kontě má již několik zajímavých akcí a také tu pirátskou. Více informací lze najít na webových stránkách www.slunickochrastany.webnode.cz.

Josef Vomáčka

NOČNÍ MYDLOVARY PROVĚŘILY HASIČE

Zkušeni harcovníci, ale také úplní nováčkové se postupně vydali do tmy na hřišti Na Horánku v Mydlovarech při noční soutěži v požárním sportu. Po předstartovní přípravě každého družstva se tradičně odehrál stejný světelný úkaz. Reflektory v areálu potemněly, na ploše zůstalo rozsvícené jediné světlo na stříkačce. Na druhém konci trávníku nekompromisně ubíhající časomíra, sprintující siluety a závěrečná výzva v podobě dvou terčů. S tmou a nástrahami trati se nejlépe vyrovnali muži ze Žernovic a ženy ze Zahájí.

Družstvo Mydlovar při požárním útoku

„Znovu se ukázalo, že v požárním sportu se každá sebemenší chybička či malé zaváhání nedá napravit. Jsme spokojeni, že v ženách vyhrála sousední obec Zahájí, přejeme jim to. Osobně jsem především rád, že naši hasiči dokážou zorganizovat tuto náročnou soutěž, ke které v rámci Oranžového roku přispívá jako hlavní partner Jaderná elektrárna Temelín,“ zhodnotil 14. ročník noční soutěže v požárním sportu starosta obce Mydlovary Petr Ciglbauer.

Pojďme ale k samotné soutěži. Obvyklé rituály hasičů ze Zahájí narušila prasklá žárovka u světla na stříkačce. „Když jsme dali mašinu na základnu, odešla nám jediná žárovka, kterou si můžeme svítit. Bohužel jsme ji neměli s sebou. Nakonec nám pomohli kluci z Křenovic. Samozřejmě žárovku vrátíme a přidáme pívko navíc,“ chválí kolegy jednatel SDH Zahájí Michal Vítha. V roli strojníka pak konstatoval, že nervozita na základně se projevila v celém týmu: „Pravému proudaři pořád padala proudnice, koš se povedl až napotřetí, což jsou ztráty tří čtyř vteřin. Měli jsme ambice na výsledný čas kolem dvaadvaceti vteřin.“

Kamarádskou výpomoc brali křenovičtí hasiči jako samozřejmost. „Jsme sportovci a pomáháme si. Startovat dříve je určitě výhoda. Není tak rozmočená trať,“ uvažoval Josef Melmer, jenže netušil, že jeho tým nebude mít v Mydlovarech štěstí a Křenovice si na konto připsí neplatný pokus. Chybovali i chlapi z Bavorovic. „Nespojila se proudnice s běčkem, je to moje chyba. Stalo se, a tak si asi něco málo od kluků vyslechnu,“ litoval Martin Točík.

Ve vedení se dlouho držel první tým Mydlovar, který dosáhl času 20,50 vteřiny. Pravý proudař Petr přesto nezajířil spokojeností: „Prostříkal jsem. Mohlo to být tak o půl vteřiny lepší,“ odhadoval. „Velmi záleží na strojníkovi, který se potmě řídí jen odhadem, kdy pustit vodu. A taky na košaři. Zkuste si ve tmě správně chytit závit a všechno spojit,“ omlouval chybičky nejen domácích hasičů Václav Maruška.

Mydlovské nakonec porazili pouze hasiči ze Žernovic na Prachaticku, startující ve druhé polovině soutěže, časem 19,87 vteřiny. Na třetí příčku dosáhl SDH Sedlec.

Celkově jedenáctý čas z pětaticeti startujících družstev vynesl mezi ženami s přehledem vítězství týmu Zahájí (28,78) před soupeřkami ze Žabovřesk (43,50) a Olešniku (43,87). Neplatnými pokusy skončilo sedm družstev žen, dokončila jen čtyři.

Domácí ženy odcházely z trávníku zklamané, zvláště oslavenkyně Simona Fišerová (18. narozeniny) a Šárka Smolová (25. narozeniny). „Alča přešlápla čáru výstřiku,“ posteskla si Zdena Fišerová – matka, kterou k požárnímu sportu přivedly dcery a nyní spolu hájí barvy Mydlovar. Ženský tým ze Žabovřesk zpovzdálí sledoval, jak vypadávají jejich konkurentky. „Jezdíme se na noční soutěž do Mydlovar každý rok dívat a rozhodly jsme se, že to taky zkusíme. Určitě neběháme na vítězství, ale pro tu randu a setkání s kolegy,“ doplňovaly se Martina Latková a Adéla Holceplová. Souhra jim vyšla i v soutěži a se svými spolubojovnicemi dosáhly na druhé místo.

Družstvo žen ze Zahájí

Václav Jahoda

ORANŽOVÝ ROK 2010

ŘÍJEN

02.10. ■ 20 let osamostatnění Zahájí, Zahájí;

- Setkání seniorů (Modrá Hůrka, Žimutice, Dobšice, Hartmanice, Horní Kněžeklady, Bečice), Horní Kněžeklady;
- Setkání seniorů, Olešník;
- Tradiční posvícenská zábava, Dobšice;
- Setkání rodáků obce Sedlčkovice, Dolní Bukovsko;

03.10. ■ Drakiáda, Dolní Bukovsko;

09.10. ■ Setkání seniorů (Březnice, Záhoří, Čenkov), Březnice;

- Posvícenské setkání, Dolní Bukovsko;
- Výlov rybníka, Sedlec;

■ Setkání seniorů, Čenkov u Bechyně;

16.10. ■ IV. ročník turnaje ve stolním tenise neregistrovaných hráčů, Hosty;

- ČEZ - OPEN Oranžový pohár ve squashi žen, Týn;

■ Tradiční „Posvícenská veselice“, Hosty;

28.10. ■ Tálínská 10, Tálín;

- Setkání vltavotýnských spolků, Týn;

30.10. ■ II. ročník Kočínské štrůdlování, Kočín.

EDA & IDA

Eda a Ida vyhláší soutěž s Temelínkem

SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU

Dnes téma vyhláší Eda společně s Idou:

„Tak kamarádi, máme za sebou první měsíc školního roku. Věříme, že jste si již zvykli jako my se ségrou. Nakreslete nám obrázek, napište veselou historku, **jak si ve škole nebo školce užíváte**. Těšíme se na poštu od vás.“

Soutěž je určena pro mládež do 18 let.

Uzávěrka je 12. října 2010. Svá díla posílejte na adresu: JE Temelín, Václav Brom, útvar Komunikace, 373 05 Temelín.

Na obálku napište:

SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU

EDA & IDA

výměna paliva v reaktoru

